

Дивовижні бджоли

Джмелик знову завітав на пасіку до дідуся-чарівника. Шепер разом із друзями. Спостерігаючи за бджолами, діти дізналися багато цікавого про життя цих комах і готові розповісти вам!

Знайомтеся: бджола!

Передні та задні крила, скріплені між собою. Під час польоту вони здійснюють близько 200 помахів за одну секунду

Жало — орган захисту. У разі небезпеки бджола встромляє його у тіло тварини чи людини і випускає отруту. Однак шорстке (із зазубринками) жало застряє і відривається разом з мішечком отрути, коли бджола намагається його витягнути. Через це комаху гине

Шість ніжок, за допомогою яких бджола пересувається по поверхні, переносить пилок і чиститься

П'ять очей: три прості — у верхній частині голови і два складні фасеточні — по краях

Вусики, на яких розташовані органи нюху й дотику

Хоботок, щоб усмоктувати нектар із рослин

Що виробляють бджоли?

Бджоли виробляють не лише мед, а й багато інших продуктів, які люди навчилися використовувати для своїх потреб. Так, з **воску**, з якого бджоли будують стільники, виготовляють свічки, а ще його додають у ліки та в креми. Дуже багаті на вітаміни й корисні для людей перга та маточне молочко. **Перга** — квітковий пилок рослин, який бджоли змочують нектаром, складають у стільники, утрамбовують і заливають медом. **Маточне молочко** бджоли виробляють, щоб годувати своїх личинок. А ще є **прополіс** — смолиста клейка речовина темно-зеленого кольору. Її бджоли збирають з бруньок різних рослин. Прополіс убиває мікробів не гірше за деякі ліки. Навіть **бджолина отрута**, яка виділяється під час жаління, слугує людям для анестезії (знеболення) та лікування.

Чи є у бджіл сім'я?

Бджоли живуть родинами — роями. Вони разом шукають і готують їжу, будують житло, вирощують малят, захищаються від ворогів. У кожній родині є королева (матка) й трутні, завдяки яким з'являються на світ нові бджоли, а також робочі бджоли — невтомні трудівниці. У кожному рої одна матка, кільканадцять трутнів і тисячі робочих бджіл.

РОБОЧА
БДЖОЛА

МАТКА

ТРУТЕНЬ

Як роблять мед?

Бджоли-розвідниці розшукують квітучі медоносні рослини. Взявши з них трохи нектару, повертаються до вулика. Вони завжди знаходять дорогу додому, навіть якщо треба здолати відстань понад 10 кілометрів! Розвідниці повідомляють родичам, куди летіти. Для цього виконують спеціальний "танець" — якщо квіти недалеко, бджоли танцюють по колу, якщо далі за 100 м, рухаються вісілкою, вихляючи черевцем.

Бджоли-збиральниці вирушають у вказаному напрямку і сумлінно збирають з квітів нектар, пилок і воду. Вони можуть тягнути вантаж, важчий за них у 300 разів! Пилок переносять на лапках, а нектар проковтують. У бджолиному зобі нектар збагачується різними речовинами.

Бджоли-приймальниці закладають нектар у стільники, де він дозріває і перетворюється на мед.

Щоб виготовити одну столову ложку меду, 200 бджіл мають працювати цілий день.

Поки одні бджоли збирають нектар і пилок, інші охороняють вулик, а ще провітрюють його. Для цього, зібравшись біля льотка (отвору у вулику), вони швидкими порухами крилець підсилюють надходження свіжого повітря до вулика.

Як зимують?

Коли холоднішає, бджоли починають готуватися до зимівлі. Зібраний мед запечатують у стільниках воском, ретельно замазуючи прополісом усі щілинки. Найважливіше для бджіл у холодну пору — підтримувати тепло у вулику, для чого вони збиваються у щільний клубок, зігріваючись власним теплом. Пасічники, які збирають з вуликів мед, дбаючи про бджіл — залишають їм удосталь повних стільників на зиму.

Як бджоли з'являються на світ?

Королева (матка) відкладає по одному яйцю в комірку стільника, а через 21 день рій зустрічає нових бджіл. Спочатку з яєць вилуплюються невеличкі білі личинки. Вони споживають маточне молочко, що їм постачають робочі бджоли, та швидко ростуть. Личинки прядуть навколо себе кокони та перетворюються на лялечок, а з них уже виходять молоді бджоли.

